

Autorska Koncepcja Funkcjonowania i rozwoju Ośrodka
Kultury i Biblioteki w Rąbinie na lata 2026-2030

Opracowała: Beata Dzuła

Rąbino, sierpień 2026

Wstęp

Przedstawiona koncepcja programowa działania i rozwoju Ośrodka Kultury i Biblioteki (OKiB) w Rąbinie zakłada, że jest on centrum społeczno-kulturalnym, które nie tylko integruje mieszkańców, ale również aktywnie promuje nowoczesne formy aktywizacji społecznej. Program działania instytucji wynika bezpośrednio ze strategicznych zadań określonych przez organizatora, uwzględniając przy tym oczekiwania zawarte w statucie. Dążymy do tego, aby być przestrzenią odpowiadającą na rosnącą potrzebę kreatywnego spędzania czasu i osobistego rozwoju wszystkich mieszkańców.

Ośrodek Kultury i Biblioteka w Rąbinie to samorządowa instytucja kultury, której podstawą działalności jest ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, ustawa o bibliotekach oraz statut uchwalony przez Radę Gminy Rąbino. Głównym celem jednostki jest tworzenie, upowszechnianie i ochrona kultury, jak również zapewnienie najwyższego poziomu usług w dziedzinie kultury, czytelnictwa, edukacji i spraw społecznych.

W niniejszym dokumencie przedstawiam koncepcję programową OKiB w Rąbinie na lata 2026–2030, opartą na moim 5-letnim doświadczeniu w pracy w sektorze kultury.

Misja

Misją Ośrodka Kultury i Biblioteki w Rąbinie jest tworzenie otwartej przestrzeni spotkań, tradycji i nowoczesności – bezpiecznego „trzeciego miejsca” między domem a pracą lub szkołą, dostępnego dla każdego, bez względu na wiek. To wielopokoleniowa przestrzeń publiczna, która ułatwia powszechny dostęp do kultury, wiedzy oraz czytelnictwa. Jako serce życia społecznego gminy integrujemy mieszkańców, wspieramy ich oddolne inicjatywy i budujemy poczucie dumy z lokalnego dziedzictwa. Łącząc funkcje edukacyjne biblioteki z animacją kulturalną w świetlicach wiejskich, wyrównujemy szanse rozwojowe i inspirujemy do aktywnego współtworzenia kultury.

Wizja

Ośrodek Kultury i Biblioteka w Rąbinie ma być przede wszystkim przestrzenią otwartą dla wszystkich mieszkańców – sercem lokalnej społeczności, w którym rodzą się nowe inicjatywy i gdzie grupy formalne oraz nieformalne mogą swobodnie współpracować. Chcemy, aby każdy czuł się tutaj ważny i miał łatwy dostęp do bogatej oferty kulturalnej.

W perspektywie najbliższych pięciu lat OKiB stanie się nowoczesnym, prężnie działającym centrum życia kulturalnego i społecznego gminy. Kluczowym elementem tej wizji jest kompleksowa modernizacja pałacu będącego siedzibą ośrodka, co pozwoli na stworzenie przestrzeni godnej XXI wieku. Równorzędnie, dla zapewnienia dynamicznego rozwoju, postawimy na podnoszenie kwalifikacji zespołu oraz pozyskiwanie wykwalifikowanych specjalistów, aby w pełni wykorzystać potencjał tego miejsca.

Poprzez realizację celów strategicznych instytucja przekształci się w przyjazne „trzecie miejsce” – bezpieczną przestrzeń dialogu, edukacji i twórczego spędzania czasu wolnego, budowaną z myślą o potrzebach wszystkich grup wiekowych: od najmłodszych mieszkańców, przez osoby ze szczególnymi potrzebami, aż po seniorów.

W wymiarze wewnętrznym i organizacyjnym kluczowym założeniem jest to, aby po pięciu latach OKiB stał się placówką o stabilnej sytuacji finansowej i nowoczesnej infrastrukturze. Kluczowym krokiem będzie skuteczne ubieganie się o fundusze zewnętrzne, w tym z programów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Pozwoli to na pełną cyfryzację

oraz informatyzację biblioteki i podległych jej świetlic, a także wyposażenie tych przestrzeni w szybki dostęp do Internetu.

Wizerunek instytucji w świadomości społecznej ulegnie pozytywnie zmianie. Ośrodek będzie powszechnie postrzegany jako bliski ludziom, oferta kulturalna i edukacyjna będzie elastyczna odpowiadająca na potrzeby lokalnej społeczności i promująca wielopokoleniowość.

Dzięki współpracy z instytucjami z regionu, po pięciu latach OKiB ugruntuje swoją silną pozycję w powiecie świdwińskim. Instytucja stanie się kluczowym, merytorycznym i organizacyjnym partnerem dla placówek oświatowych, lokalnych stowarzyszeń oraz przedsiębiorców. Poprzez organizację cyklicznych festynów, wydarzeń kulturalno-sportowych oraz warsztatów tematycznych placówka wyjdzie poza dotychczasowe ramy działania, stając się głównym promotorem walorów gminy Rąbino. Jednocześnie instytucja pozostanie dumnym strażnikiem lokalnej tożsamości, harmonijnie łącząc nowoczesne podejście do kultury z ochroną lokalnego dziedzictwa i pielęgnowaniem historii regionu, wokół której jednoczyć się będą kolejne pokolenia mieszkańców.

Wizja rozwoju Ośrodka Kultury i Biblioteki w Rąbinie zakłada przekształcenie instytucji w nowoczesne, wielopokoleniowe „trzecie miejsce” łączące lokalne dziedzictwo z wyzwaniami XXI wieku. Pięcioletnia strategia opiera się na filarze społecznym, infrastrukturalnym, organizacyjnym i wizerunkowym, mając na celu stworzenie stabilnej finansowo i otwartej przestrzeni dialogu dla mieszkańców.

Cele krótkoterminowe

Kolejne lata mojej pracy to czas sprawnego i konsekwentnego wdrażania rozwiązań, które buduję na fundamencie doskonałej znajomości specyfiki gminy Rąbino. W wymiarze instytucjonalnym kluczowym priorytetem stanie się budowanie sieci współpracy z innymi ośrodkami kultury i bibliotekami z terenu powiatu świdwińskiego oraz regularna wymiana dobrych praktyk. Równolegle będę działać na rzecz podniesienia kwalifikacji zawodowych pracowników OKiB. Obok prężnie działających już sekcji tanecznych, chciałabym wprowadzić nowe, atrakcyjne formy zajęć odpłatnych. Podstawą planowania oferty będzie rzetelne badanie rynku potrzeb kulturalnych, przeprowadzone wśród kluczowych grup odbiorców: dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób ze szczególnymi potrzebami.

Ważnym filarem działalności będzie stworzenie i konsekwentna realizacja spójnego, całorocznego kalendarza gminnych wydarzeń kulturalno-sportowych. Fundamentem powodzenia tych przedsięwzięć stanie się codzienna, bliska współpraca z kluczowymi partnerami w gminie: Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, Kołami Gospodyń Wiejskich, sołtysami, lokalnymi stowarzyszeniami oraz pozostałymi jednostkami organizacyjnymi gminy. Wspólne łączenie sił, zasobów logistycznych i potencjału ludzkiego pozwoli na organizację wydarzeń na najwyższym poziomie. Poprzez realizację masowych imprez cyklicznych, takich jak „Powitanie Lata” czy tradycyjne Gminne Dożynki, OKiB we współdziałaniu z lokalnymi liderami wyjdzie naprzeciw potrzebom integracyjnym mieszkańców i stanie się głównym promotorem walorów turystyczno-społecznych gminy. Zadbamy także o godną oprawę ważnych rocznic historycznych i państwowych, w szczególności obchodów Świąt Majowych oraz Narodowego Święta Niepodległości 11 Listopada. Instytucja położy głęboki nacisk na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez organizację potańcówek dla seniorów oraz integracyjnych spotkań okolicznościowych – w tym tradycyjnego „Jajeczka Wielkanocnego” i Wigilii dla osób samotnych oraz mieszkańców z niepełnosprawnościami.

Równorzędnie, działalność edukacyjno-animacyjna rozwinie się szeroko w terenie, z uwzględnieniem realnego potencjału infrastrukturalnego gminy. W dwóch stale aktywnych świetlicach wiejskich praca oparta zostanie na kreatywnym kalendarzu świąt nietypowych oraz organizacji tematycznych bali dla dzieci, w tym zabaw karnawałowych i jesiennych imprez dyniowych. Z kolei w pozostałych świetlicach potencjał zostanie wykorzystany aktywnie – poprzez organizację bogatego programu zajęć stacjonarnych oraz atrakcyjnych wyjazdów edukacyjno-rekreacyjnych w okresach ferii zimowych i wakacji letnich. W samej bibliotece kluczowym narzędziem rozwoju stanie się wdrożenie tzw. „lustra bibliotecznego”, pozwalającego na stałą ewaluację czytelnictwa. Ofertę biblioteczną wzbogacą cykliczne spotkania z książką dla najmłodszych oraz klimatyczne wieczory poetyckie, organizowane w ramach ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek, co ugruntuje pozycję OKiB jako żywego centrum lokalnej tożsamości i kultury bliskiej ludziom.

Cele długoterminowe (wieloletnie) na lata 2026–2030

W perspektywie pięcioletniej strategicznym celem rozwoju Ośrodka Kultury i Biblioteki w Rąbinie jest ugruntowanie pozycji instytucji jako nowoczesnego, wielofunkcyjnego centrum aktywności społecznej i kulturalnej w powiecie świdwińskim. Realizując ustawowe i statutowe zadania z zakresu organizowania działalności kulturalnej, OKiB skupi się na systematycznym podnoszeniu standardów oferty edukacyjnej i animacyjnej oraz rozszerzaniu jej dostępności. Kluczowym dążeniem będzie przekształcenie tradycyjnych form uczestnictwa w kulturze na działania partycypacyjne, w których mieszkańcy gminy Rąbino stają się współtwórcami wydarzeń, a nie tylko ich biernymi odbiorcami. Instytucja będzie konsekwentnie dążyć do integracji wszystkich środowisk lokalnych, ze szczególnym uwzględnieniem sołectw o utrudnionym dostępie do głównych obiektów kulturalnych.

W obszarze bibliotecznym i czytelniczym celem długofalowym jest wdrożenie standardów nowoczesnej biblioteki publicznej, łączącej funkcję tradycyjnej wypożyczalni z multimedialnym centrum wiedzy i spotkań. Poprzez sukcesywną cyfryzację zbiorów oraz informatyzację sieci placówek i podległych świetlic, instytucja wyrówna szanse cyfrowe dzieci i młodzieży z terenów wiejskich. Równorzędnie, realizując zadania z zakresu ochrony lokalnego dziedzictwa i pielęgnowania historii regionu, OKiB wykreuje unikalną markę kulturalną gminy Rąbino, opartą na dumnym strażnictwie lokalnej tożsamości. W wymiarze infrastrukturalnym i finansowym celem strategicznym pozostaje przeprowadzenie kompleksowej modernizacji siedziby w pałacu oraz osiągnięcie stabilności finansowej poprzez systematyczne, skuteczne aplikowanie o zewnętrzne fundusze grantowe i ministerialne.

Wskaźniki ilościowe (efektu i produktu)

- **Wzrost czytelnictwa:** Procentowy wzrost liczby zarejestrowanych czytelników w bibliotece oraz woluminów wypożyczeń rok do roku.
- **Liczba stałych uczestników:** Liczba dzieci, młodzieży i seniorów regularnie uczęszczających na sekcje stałe (w tym płatne i taneczne).
- **Frekwencja na wydarzeniach:** Łączna szacowana liczba mieszkańców uczestniczących w imprezach cyklicznych (Dożynki, Powitanie Lata, spotkania okolicznościowe).
- **Efektywność grantowa:** Liczba złożonych i skutecznie pozyskanych wniosków o dofinansowania zewnętrzne (np. z programów MKiDN lub Narodowego Centrum Kultury).

- **Zasięg sieci świetlicowej:** Liczba zrealizowanych godzin zajęć akcyjnych w świetlicach wiejskich poza dwiema głównymi placówkami.

Wskaźniki jakościowe (rozwojowe i statutowe)

- **Poziom ucyfrowienia biblioteki:** Stopień wdrożenia nowoczesnych systemów bibliotecznych oraz dostępność szybkiego Internetu w podległych świetlicach.
- **Dostępność i włączenie społeczne:** Dostosowanie oferty oraz przestrzeni pałacu do realnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów (likwidacja barier).
- **Trwałość partnerstw lokalnych:** Liczba stałych, cyklicznych projektów realizowanych wspólnie z OSP, KGW, sołtysami i szkołami bez zbędnej biurokracji.
- **Wizerunek instytucji:** Pozytywna zmiana postrzegania OKiB w świadomości mieszkańców, mierzona brakiem skarg i rosnącym zaangażowaniem grup nieformalnych.
- **Ochrona tożsamości regionalnej:** Liczba zorganizowanych wydarzeń o charakterze historycznym i regionalnym integrujących pokolenia wokół tradycji gminy.

Funkcjonowanie i rozwój OKiB z uwzględnieniem warunków organizacyjno-finansowych

Efektywne funkcjonowanie i stabilny rozwój Ośrodka Kultury i Biblioteki w Rąbnie w najbliższych latach będą opierać się na racjonalnym, bezpiecznym zarządzaniu dostępnym budżetem. Głównym założeniem strategii organizacyjno-finansowej jest optymalizacja bieżących kosztów utrzymania placówek oraz mądre wykorzystywanie infrastruktury do wypracowywania przychodów własnych, przy jednoczesnym zachowaniu pełnej misji społecznej instytucji.

Rozwój instytucji w zastanych warunkach finansowych będzie realizowany poprzez cztery kluczowe filary:

- **Przychody własne z poszanowaniem misji społecznej:** Stabilność finansową OKiB będziemy wzmacniać poprzez rozbudowę oferty zajęć odpłatnych (takich jak prężnie działające sekcje taneczne i nowe formy aktywności), gdzie rodzice bezpośrednio pokrywają koszty wyspecjalizowanych instruktorów zewnętrznych. Instytucja pozostaje wierna zasadzie, że sale na potrzeby działalności dzieci i młodzieży są udostępniane całkowicie bezpłatnie. Dodatkowym źródłem dochodu własnego ośrodka będzie wyłącznie komercyjny wynajem sal na imprezy prywatne i rodzinne mieszkańców, co pozwoli na zasilenie budżetu na bieżące wydatki działań statutowych.
- **Realistyczne podejście do funduszy zewnętrznych:** Mając na uwadze obecną strukturę kadrową i brak dedykowanego stanowiska ds. pozyskiwania funduszy, do tematu programów zewnętrznych podejmiemy etapowo. W pierwszym okresie skupimy się na mniejszych, prostszych w rozliczeniu programach i dotacjach celowych (np. na zakup nowości wydawniczych do biblioteki czy mikrograntach lokalnych). Równolegle będziemy sukcesywnie podnosić kompetencje obecnego zespołu, aby w przyszłości, w miarę rozwoju organizacyjnego, móc bezpiecznie i skutecznie aplikować o większe środki z programów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- **Synergia zasobów i partnerstwa lokalne:** W warunkach dyscypliny budżetowej kluczem do sukcesu jest bez budżetowa współpraca oparta na zasobach. Bliskie,

codzienne relacje z OSP, KGW, sołtysami oraz innymi jednostkami gminy pozwolą na drastyczne obniżenie kosztów logistycznych i organizacyjnych dużych imprez (Dożynki, Powitanie Lata). Łączenie potencjału ludzkiego i sprzętowego partnerskich organizacji pozwoli nam realizować wydarzenia o dużej skali przy minimalnym zaangażowaniu środków finansowych ze strony OKiB.

- **Optymalizacja struktur i wielozadaniowość:** Rozwój instytucji nie będzie wiązał się z rozbudową kosztownych etatów administracyjnych. Postawię na elastyczność, dobrą organizację pracy i wielozadaniowość obecnego zespołu. Poprzez wzajemne wsparcie pracowników biblioteki i świetlic oraz precyzyjne planowanie kalendarza wydarzeń, zachowamy pełną kontrolę nad wydatkami pracowniczymi, podnosząc jednocześnie efektywność działań w całej gminie.

7. Podsumowanie

Przedłożona koncepcja programowo-organizacyjna to realny, bezpieczny finansowo i ambitny plan przekształcenia Ośrodka Kultury i Biblioteki w Rąbinie w nowoczesne „trzecie miejsce”. Jako osoba doskonale znająca wewnętrzną specyfikę, strukturę kadrową oraz codzienne realia funkcjonowania tej instytucji, nie proponuję rewolucji, lecz ewolucję opartą na szacunku do publicznych pieniędzy i autentycznych potrzebach mieszkańców.

Prezentowana strategia udowadnia, że rozwój placówki w zastanych warunkach organizacyjno-finansowych jest możliwy dzięki mądrym łąčeniu sił. Budowanie całorocznego kalendarza imprez w oparciu o bliską, pozbawioną biurokracji współpracę z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, Kołami Gospodyń Wiejskich, sołtysami oraz jednostkami gminy pozwoli na realizację wydarzeń o wysokiej frekwencji przy minimalnych nakładach finansowych. Z kolei precyzyjny podział pracy – stała oferta oparta o święta nietypowe w dwóch aktywnych świetlicach oraz atrakcyjne wyjazdy feryjne i wakacyjne w pozostałych wsiach – gwarantuje, że żadna miejscowość w gminie nie zostanie pominięta.

W perspektywie pięciu lat, poprzez etapowe działania rozwojowe, rozważne przygotowywanie zespołu do pozyskiwania funduszy zewnętrznych oraz ścisłe partnerstwo z Przedstawicielami Gminy Rąbino, OKiB ugruntuje swoją silną pozycję w powiecie świdwińskim. Stanie się placówką nowoczesną, w pełni dostępną dla seniorów oraz osób ze szczególnymi potrzebami, a zarazem dumnym strażnikiem lokalnej tożsamości, wokół której jednoczyć się będą kolejne pokolenia mieszkańców.